

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

I Š V A D A LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2018 m. vasario 28 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Romano Kliškausko (kolegijos pirmininkas), Dainiaus Raižio, Veslavos Ruskan, Dalios Višinskienės ir Skirgailės Žalimienės (pranešėja), sekretoriaujant Ramunei Petkuvienei, dalyvaujant Švenčionių rajono savivaldybės tarybos atstovei Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narei Janinai Deveikienei ir atstovui advokatui Gediminui Blaškevičiui, atsakovei Dovilei Žižienei ir atstovui advokatui Laimontui Gasiūnui, viešame teismo posėdyje išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo Švenčionių rajono savivaldybės tarybos prašymą pateikti išvadą, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė sulaužė priesaiką ir nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

Išplėstinė teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas Švenčionių rajono savivaldybės taryba (toliau – ir pareiškėjas, Taryba) kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su prašymu pateikti išvadą, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė (toliau – ir tarybos narė) Dovilė Žižienė sulaužė priesaiką ir nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

2. Prašyme pateikti išvadą pareiškėjas nurodė, kad 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje tarybos narė Dovilė Žižienė naudojosi V. R., kitos tarybos narės, identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už ją, priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo (patvirtintos posėdžio darbotvarkės 20 klausimas), taip pažeisdama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą ir sulaužydama tarybos nario priesaiką.

3. Pareiškėjas išdėstė Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 3 dalies, 22 straipsnio 1 dalies, 12 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 9 dalies, 22 straipsnio 2 dalies nuostatas, taip pat Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. T-92 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – ir Reglamentas) 32, 34, 34.1 punktų nuostatas. Nurodė, jog Dovilė Žižienė davė priesaiką, kad ji, kaip tarybos narė, prisiekia gerbti ir vykdyti

Lietuvos Respublikos Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus.

4. Pareiškėjas nurodė, kad šiurkštus Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje ir Reglamento 32 bei 34 punktuose imperatyviai įtvirtintos savivaldybės tarybos nario balsavimo tvarkos pažeidimas pats savaime reiškia priesaikos sulaužymą, nes Vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 3 punktas reikalauja iš tarybos nario privalomai vykdyti jam įstatymu suteiktus įgaliojimus, kuriuos tarybos narys įgyvendina per įstatyme nurodytas pareigas; priesaikoje įtvirtintas sąžine paremtas pažadas vykdyti įstatymus; viena iš priesaikos dalių reikalauja iš tarybos nario sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas; tyčia tarybos nario neveikime nesuderinama su tarybos nario sąžiningu veikimu, nurodytu priesaikoje; įstatymo šiurkštus pažeidimas negali būti vertintinas kaip savarankiškas pažeidimas, kuris nesujęs su priesaikos tekstu. Savo prasme bet kokia priesaika prisaikdintą asmenį įpareigoja elgtis taip, kaip nurodo pasižadėjimo tekstas. Priesaika, kaip ir pasižadėjimas arba pažadas, suponuoja tam tikrą pareigą, o kadangi jie duodami laisva valia, taip suformuojamas moralinis imperatyvas įgyvendinti prisiimtą pareigą. Taigi tarybos nario priesaikos sulaužymas kartu yra šiurkštus Konstitucijos pažeidimas, o šiurkštus Konstitucijos pažeidimas kartu yra ir priesaikos sulaužymas.

5. Pareiškėjas vadovavosi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. liepos 7 d. sprendimu administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016, taip pat Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – ir Konstitucinis Teismas) 2010 m. spalio 27 d. išvada. Nurodė, jog savivaldybės tarybos nario balsavimo tvarka, priimant savivaldybės tarybai sprendimus, yra sureguliuota imperatyviai ir aiškiai teisės normų (Vietos savivaldos įstatymo 13 str., Reglamento 32 ir 34 p.), nepaliekant jokios diskrecijos laisvės balsuoti už kitą tarybos narį, net ir esant jo leidimui. Taigi bet koks tarybos nario veikimas pažeidžiant imperatyviai nustatytą balsavimo tvarką, savivaldybės tarybai priimant sprendimus, tarybos nario laisvo mandato principą, jam taikomus griežtus individualumo reikalavimus, laikomas akivaizdžiu bei šiurkščiu Konstitucijos ir kitų teisės aktų pažeidimu ir tarybos nario priesaikos sulaužymu. Plečiamasis aiškinimas dėl tarybos nario balsavimo teisės perėmimo iš kito tarybos nario ir balsavimo už jį net ir esant tarybos nario prašymui ar leidimui, priimant savivaldybės tarybos sprendimus, yra negalimas.

6. Komisijos Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žižienės įgaliojimų netekimo procedūros pradėjimo pateiktiems faktams ištirti (toliau – ir Komisija), išnagrinėti ir įvertinti įrodymai bei nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių grupės 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime pradėti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žižienės įgaliojimų netekimo procedūras (toliau – ir Teikimas) nurodytas aplinkybes, kad tarybos narė Dovilė Žižienė pasinaudojo tarybos narės V. R. palikta elektroninėje balsų skaičiavimo sistemoje jai išduota identifikacine (registravimosi) kortele, suteikiančia teisę balsuoti, 2017 m. rugpjūčio 31 d. Tarybos posėdžio metu sąmoningai vieną kartą balsavo su tarybos narės V. R. kortele už ją ir sąmoningai numatė padarinius, kurių ji siekė – pasisavinti tarybos narės V. R. valios išreiškimą balsuojant savivaldybės tarybos darbotvarkėje numatytu 20 klausimu – priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo, užfiksuotas balsavimo rezultatas – „už“. Švenčionių rajono savivaldybės meras R. K. (toliau – ir Meras), apklaustas komisijos 2017 m. gruodžio 13 d. posėdžio metu, patvirtino, kad matė patį pažeidimo faktą, jog tarybos narė Dovilė Žižienė balsavo ir už save, ir už tuo metu savo darbo vietoje nesančią tarybos narę V. R., dėl ko davė žodinį įspėjimą tarybos narei Dovilei Žižienei, ką girdėjo ir kiti tarybos nariai, dalyvavę posėdyje. Remiantis Mero paaiškinimais, toks atvejis, kai tarybos narė Dovilė Žižienė balsuoja už kitą tarybos narę V. R., užfiksuotas ne vieną kartą, kas rodo tarybos narės Dovilės Žižienės neatsakingą požiūrį į savivaldybės tarybos nario pareigas bei tyčinį ir sistemingą įstatymų pažeidimą ir tarybos nario priesaikos nesilaikymą. Be to, liudytojais Mero patarėjas E. D., tarybos narė J. J., tarybos narys K. S., tarybos narys Z. Z. patvirtino, kad aiškiai girdėjo, kaip 2017 m. rugpjūčio 31 d. tarybos posėdžio metu Meras paklausė tarybos narės Dovilės Žižienės, ar ji balsavo už V. R., o Dovilė Žižienė atsakė: „Taip, balsavau“. Tokias aplinkybes taip pat patvirtina ir tarybos narių

2017 m. rugpjūčio 31d. posėdžio garso ir vaizdo įrašas. Ginčas dėl to, kad komisijos posėdžių metu ištirtas vaizdo ir garso įrašas yra būtent tarybos narių 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio, nebuvo kilęs.

7. Tarybos narė Dovilė Žizienė, balsuodama už tarybos narę V. R., pažeidė Vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 punkte įtvirtintą tarybos nario pareigą dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą tarybos nario pareigą įgaliojimus įgyvendinti kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomais klausimais priimant sprendimus, Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje įtvirtintą tarybos nario balsavimo tvarką, Reglamento 34 punkte įtvirtintą pareigą balsuoti asmeniškai, nepaisė iš Konstitucijoje įtvirtinto tarybos nario laisvo mandato principo, tarybos nario mandato individualumo reikalavimo kylančio draudimo tarybos posėdyje balsuoti už kitą tarybos narį, išreiškė ne tarybos narės V. R., bet savo valią, uzurpavo tarybos narės V. R. teisę savo nuožiūra balsuoti priimant sprendimus darbotvarkėje numatytais klausimais, iškreipė balsavimo rezultatus. Tarybos narė Dovilė Žizienė, tarybos posėdyje balsuodama už tarybos narę V. R., savo pareigas ėjo nesąžiningai, pažeidė iš Konstitucijos kylančius imperatyvus, parodė nepagarbą Konstitucijai ir įstatymams, diskreditavo Švenčionių rajono savivaldybės tarybos autoritetą ir pažeidė tarybos nario priesaiką, kuria prisiekė bei įsipareigojo gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus.

8. Tarybos narės D. Žizienės veiksmai – naudojimas tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje ir sąmoningas balsavimas už ją – prieštarauja Konstitucijos 4 straipsniui, 119 straipsniui, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 daliai, 13 straipsnio 9 daliai, 23 straipsnio 1 punktui, Reglamento 32 punktui ir 34 punktui. Šiais veiksmais D. Žizienė ne tik šiurkščiai pažeidė anksčiau nurodytus imperatyvius teisės aktų reikalavimus, bet ir sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką.

II.

9. Rengiant nagrinėti administracinę bylą Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo posėdyje, gautas atsakovės Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narės Dovilės Žizienės atsiliepimas, kuriame prašoma administracinę bylą pagal pareiškėjo Tarybos prašymą nutraukti arba prašymą atmesti ir pateikti išvadą, kad atsakovė Dovilė Žizienė nesulaužė savivaldybės tarybos nario priesaikos ir vykdė įstatyme numatytus įgaliojimus.

10. Atsiliepime atsakovė nurodo, kad su Tarybos prašymu bei jame išdėstytomis aplinkybėmis ir vertinimais nesutinka. Teigia, kad ji neatliko veiksmų, kuriais būtų sulaužyta duota priesaika ar būtų galimas konstatuoti įstatyme nustatytų įgaliojimų nevykdymas ar viršijimas. Atsakovės nuomone, pareiškėjo prašymas turi būti atmestas. Dėl prašymo faktinį pagrindą sudarančių aplinkybių nurodo, kad pareiškėjo sudaryta komisija Teikime nepagrįstai nustatė klaidingą aplinkybę, kad atsakovė sąmoningai balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę, o pareiškėjas nepagrįstai patvirtino šią išvadą 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-256. Atsakovė nurodo, kad jai balsuojant 20-uoju darbotvarkės klausimu, ji netyčia pajudino ant stalo esančius daiktus, dėl ko nuvirto ant stalo stovėjęs mineralinio vandens butelis, kuris užkrito ant tarybos narės V. R. balsavimo pulto (kuriame buvo palikta jos identifikacinė kortelė), tikriausiai užkliudė žalią balsavimo mygtuką („už“) ir tokiu būdu buvo įskaitytas tarybos narės V. R. (kurios tuo metu posėdžių salėje nebuvo) balsas.

11. Nurodo, jog tyrimas buvo atliktas pažeidžiant teisingumo, nešališkumo, skaidrumo ir atsakomybės principus, išvadose buvo konstatuotos ir komisijos narių balsų dauguma patvirtintos tikrovės neatitinkančios faktinės aplinkybės, kurios sudaro pareiškėjo kreipimosi į Lietuvos vyriausiąją administracinę teisimą pagrindą. Analizuojant Tarybos Komisijos 2017 m. gruodžio 20 d. išvadą „Dėl savivaldybės tarybos narių grupės 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime „Pradėti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žizienės įgaliojimų netekimo procedūras“ pateiktų faktų ištyrimo“ (toliau – ir Išvada) bei komisijos posėdžių protokolų turinį, yra akivaizdu, kad faktinė aplinkybė, jog 2017 m. rugpjūčio 31 d. vykusio tarybos posėdžio metu atsakovė sąmoningai balsavo

už tarybos narę V. R., pasinaudodama jos identifikacine kortele, yra nustatyta remiantis išimtinai tik Mero parodymais. Daugiau jokių objektyvių duomenų, neginčijamai patvirtinančių minėtą faktinę aplinkybę, nebuvo nustatyta, komisijos išvadose tokie duomenys nenurodyti. Mero paaiškinimai yra netiesa. Kiti Tarybos komisijos atlikto tyrimo metu nustatyti ir įvardyti duomenys nebuvo išsamiai ištirti ir įvertinti, tačiau būtent šie duomenys paneigia Mero parodymus ir patvirtina, jog atsakovė sąmoningai ir valingai nebalsavo už kitą savivaldybės tarybos narę, o šios savivaldybės tarybos narės balsas buvo įskaitytas dėl atsitiktinumo, nepriklausančio nuo atsakovės valios.

12. Pažymi, kad Mero parodymai prieštarauja kitiems objektyviems duomenims, o tai reiškia, kad minėto asmens parodymai neatitinka tiesos, dėl ko Tarybos komisija negalėjo vadovautis tokiais parodymais. Objektyvūs duomenys, kurie patvirtina, kad minėto asmens parodymai neatitinka tiesos, yra Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio, kurio metu, anot pareiškėjo, atsakovė balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę, vaizdo įrašas ir Komisijai pateiktas Mero susirašinėjimas su savo patarėju. Visų pirma, atsakovės sėdėjimo vieta nėra tiesiai prieš posėdžio pirmininko stalą. Žiūrint iš posėdžio pirmininko (Mero) vietos, atsakovės darbo vieta yra paskutinė dešinėje pusėje. Mero teiginys, kad tarybos narės V. R. ir Dovilė Žižienė sėdi priešais, pirmoje eilėje, yra neteisingas.

13. Nurodo, jog Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio metu nagrinėtas 20-asis darbotvarkės klausimas (kuriuo metu, anot pareiškėjo, atsakovė balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę) posėdžio vaizdo įrašė užfiksuotas nuo 50:25 iki 52:26 vaizdo įrašo (ne posėdžio eigos) minutės. Posėdžio pirmininko paskelbtas balsavimas 20-uoju darbotvarkės klausimu vaizdo įrašė užfiksuotas nuo 50:02 iki 50:26 vaizdo įrašo minutės. Šioje vaizdo įrašo atkarpoje matyti, kad Švenčionių rajono savivaldybės meras nežiūri (nepažvelgia) į savivaldybės tarybos posėdžių salę į atsakovės pusę, o jo žvilgsnis yra nukreiptas į užrašus ir švieslentę, kurioje parodomas balsavimo rezultatas. Ši aplinkybė akivaizdžiai patvirtina, kad Meras nematė ir negalėjo matyti atsakovės veiksmų, susijusių su balsavimu. Tai atitinkamai reiškia, kad jo teiginys, jog jis pats tiesiogiai matė, kaip atsakovė balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę, neatitinka tiesos. Dėl šios priežasties Tarybos komisija neturėjo pagrindo vadovautis tokiais parodymais ir Išvadoje konstatuoti aplinkybę, kad atsakovė sąmoningai balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę.

14. Aplinkybę, kad Meras komisijai įvardijo klaidingus duomenis, susijusius su balsavimu, patvirtina ir jo paaiškinimai apie susirašinėjimą trumposiomis (sms) žinutėmis su patarėju E. D.. Tarybos komisijai pateiktame susirašinėjime yra užfiksuotas laikas (10 val. 53 min), kuomet Mero patarėjas E. D. atsiuntė Merui trumpąją (sms) žinutę su klausimu, ar atsakovė balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę. Mero teigimu, nurodytą žinutę jis gavo po kelių akimirų, kuomet baigėsi balsavimas (20-uoju darbotvarkės klausimu), ir šią žinutę perskaitė pakartotinai, kai prasidėjo kito savivaldybės tarybos posėdžio klausimo (21-ojo) pristatymas, po kurio pristatymo į savivaldybės tarybos posėdžių salę grįžo tarybos narė V. R., už kurią, Mero teigimu, balsavo atsakovė. Tačiau Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio protokole Nr. T1-8 yra užfiksuota, kad tarybos narė V. R. į savivaldybės tarybos posėdžių salę grįžo 10 val. 35 min. Mero patarėjo E. D. siųstos trumposios (sms) žinutės laikas (10 val. 53 min) rodo, kad šią žinutę Meras gavo jau po to, kai į savivaldybės tarybos posėdžių salę grįžo tarybos narė V. R.. Tokia užfiksuota įvykių eiga atitinkamai patvirtina, kad iš karto po balsavimo 20-uoju darbotvarkės klausimu, kurio metu savivaldybės tarybos posėdžių salėje dar nebuvo tarybos narės V. R., Meras nebuvo gavęs iš savo patarėjo E. D. nurodytos žinutės, kadangi ši žinutė buvo išsiųsta tik po to, kuomet į savivaldybės tarybos posėdžių salę grįžo nurodyta tarybos narė. Tai liudija, kad Meras komisijai įvardijo klaidingus duomenis, susijusius su balsavimu.

15. Kita aplinkybė, paneigianti Mero teiginį, jog jis matė, kaip atsakovė balsavo už tarybos narę V. R., yra 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio vaizdo įrašė užfiksuotas Mero klausimas atsakovei: „Dovile, jūs ką tik už V. prabalsavot?“ (53:34 vaizdo įrašo minutė). Kaip jau buvo nurodyta, balsavimas 20-uoju darbotvarkės klausimu vyko nuo 52:02 iki 52:22 vaizdo įrašo minutės, t. y. truko 20 sekundžių. Nuo balsavimo pabaigos iki nurodyto Mero atsakovei užduoto klausimo praėjo viena minutė ir dvylika sekundžių. Jeigu Meras matė, kaip atsakovė tariamai balsavo už tarybos narę V. R. (kas turėjo įvykti balsavimo metu), kyla klausimas, kodėl į tokį tariamą atsakovės elgesį Meras sureagavo ne iš karto, o tik po daugiau kaip minutės ir nekonstatavo tariamai matyto fakto. Tarybos posėdžiui pirmininkavęs Meras pats asmeniškai nematė, jog atsakovė būtų balsavusi už tarybos narę

V. R., o tokią prielaidą (kurią patikslino užduodamas klausimą atsakovei) padarė remdamasis balsavimo duomenimis (20 balsų už posėdžių salėje, nesant visų tarybos narių) ir (galimai) gauta informacija iš savo patarėjo.

16. Neteisingi Tarybos komisijos Išvadoje dėstomi teiginiai, kad, atsakydama į Mero klausimą, atsakovė patvirtino balsavusi už tarybos narę V. R. Atsakydama į Mero klausimą, ar ji balsavo už V. R., ji atsakė „gaunasi, kad taip“. Toks jos atsakymas buvo sąlygotas aplinkybės, jog ji pati nebalsavo už V. R., tačiau šios balsas buvo įskaitytas dėl atsakovės netyčia ant balsavimo pulto nuversto mineralinio vandens buteliuko. Tačiau į Mero klausimą atsakovė neatsakė teigiamai, patvirtindama faktinę aplinkybę, kurios nebuvo.

17. Atsakovė pažymi, kad, atsakovei atsakant į Mero klausimą, jos mikrofonas buvo išjungtas, todėl abejotinai skamba Teikimą pasirašiusių tarybos narių teiginiai, kad jie aiškiai girdėjo atsakovės atsakymą į Mero klausimą, būdami visiškai kitoje posėdžių salės pusėje. Komisijos atliktų apklausų metu duoti tarybos narių liudijimai taip pat patvirtina, jog jie atsakovės atsakymą girdėjo nepilną, netiksliai ar jo visiškai negirdėjo. Atsakovė neatsakė Merui nei „taip“, nei „taip, balsavau“, o būtent tokie tarybos narių paaiškinimai užfiksuoti komisijos posėdžių protokoluose. Aplinkybė, jog tarybos nariai girdėjo skirtingą atsakovės atsakymą į Mero klausimą („taip“, „taip, balsavau“), taip pat liudija abejonę tokių paaiškinimų objektyvumu ir teisingumu.

18. Išdėsto, jog Tarybos komisijos surinktoje medžiagoje bei teismui kartu su prašymu pateiktuose dokumentuose nėra užfiksuota jokių objektyvių duomenų, kurie patvirtintų Komisijos surašytoje Išvadoje bei teismui pateiktame prašyme nurodomą aplinkybę, kad atsakovė 2017 m. rugpjūčio 31 d. vykusio Tarybos posėdžio metu sąmoningai balsavo už tarybos narę V. R., pasinaudodama jos identifikacine kortele.

19. Atsakovė nurodo, jog Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnyje numatytų teisinių pasekmių taikymas yra galimas tik objektyviai ir neginčijamai nustatius savivaldybės tarybos nario atliktą veiksmą, kuris galėtų būti vertinamas kaip tarybos nario priesaikos sulaužymas arba įstatyme numatytos pareigos nevykdymas. Tokia faktinė aplinkybė turi būti pagrįsta ne prielaidomis ar subjektyviais suinteresuotų asmenų (politinių oponentų) paaiškinimais, o objektyviais faktais ir juos patvirtinančiais įrodymais. Šiuo atveju tokių faktinių prašymo pagrindą sudarančių aplinkybių nėra, atsakovei reiškiami kaltinimai yra visiškai nepagrįsti ir neobjektyvūs.

20. Atsakovė pripažįsta, kad balsuojant 20-uoju darbotvarkės klausimu tarybos narės V. R. balsas buvo įskaitytas dėl jos veiksmų (nuvertus vandens buteliuką), tačiau tai nebuvo sąmoningas veiksmas (balsavimo mygtuko paspaudimas), turint tikslą pasinaudoti tarybos narės nebuvimu ir iškreipti balsavimo rezultatus. Dėl šių priežasčių atsakovė laikosi nuomonės, kad ji neatliko Išvadoje bei teismui pateiktame prašyme nurodyto veiksmo, dėl ko negalėjo sulaužyti duotos savivaldybės tarybos nario priesaikos bei nevykdyti teisės aktuose numatytų savivaldybės tarybos nario pareigų. Tai, kad Tarybos komisija besąlygiškai rėmėsi klaidingais Mero (nepatikimo duomenų šaltinio) paaiškinimais, visiškai ignoravo kitas objektyviai užfiksuotas aplinkybes, leidžiančias abejoti Mero paaiškinimų teisingumu, sudaro prielaidas teigti, kad Išvada prieštarauja Tarybos komisijos nuostatams, ji yra nepagrįsta ir neteisėta, kaip ir Išvados pagrindu pateiktas prašymas, kuris grindžiamas išimtinai Komisijos padarytomis neteisingsomis ir neobjektyviomis išvadomis.

21. Dėl pareiškėjo nurodomų teisės aktų pažeidimų išdėsto, jog 2017 m. rugpjūčio 31 d. įvykusio Tarybos posėdžio metu atsakovė neatliko jokių veiksmų, kurie pažeistų Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą principą ar galėtų būti vertinami kaip šioje nuostatoje įtvirtintų savivaldybės tarybos nario pareigų nevykdymas, taip pat neatliko veiksmų, kurie galėtų būti vertinami kaip Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 9 dalyje įtvirtintų savivaldybės tarybos nario pareigų nevykdymas. Atsakovė nepažeidė Vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 punkte numatytos savivaldybės tarybos nario pareigos dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose. 2017 m. rugpjūčio 31 d. įvykusio Tarybos posėdžio metu atsakovė visais darbotvarkės klausimais balsavo pati, asmeniškai, niekas kitas už ją nebalsavo, atsakovė niekam nebuvo perdavusi nei savo identifikacinės kortelės, nei prašiusi kokį nors kitą asmenį balsuoti už ją.

22. Nepriklausomai nuo to, ar tarybos narė V. R. būtų balsavusi, kaip ji būtų balsavusi, balsavimo rezultatas būtų buvęs toks pats – sprendimas šiuo darbotvarkės klausimu būtų buvęs

priimtas. Tarybos narė V. R. nekvestionuoja jos balso įskaitymo fakto bei fakto, kad jos balsas buvo įskaitytas „už“. Taigi 2017 m. rugpjūčio 31 d. įvykusio Tarybos posėdžio metu atsakovė neatliko veiksmų, kurie kaip nors pažeistų pareiškėjo išvardintus teisės aktų reikalavimus. Kita vertus, pareiškėjas nenurodo, kaip jo pateikiami atsakovės tariamai atlikti veiksmai priešastiniu ryšiu susiję su jo įvardintais teisės aktų pažeidimais.

23. Dėl atsakovės padarytų veiksmų vertinimo kaip šiurkštaus pažeidimo nurodo, jog pareiškėjas visiškai nemotyvuoja, kodėl bendrame faktinių aplinkybių kontekste atsakovės tariamai padaryti veiksmai turi būti įvertinti kaip šiurkštus pažeidimas. Atsakovė vadovaujasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. liepos 7 d. išvada administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016 ir teigia, jog pareiškėjas nepagrindė, kad atsakovė šiurkščiai pažeidė teisės aktų reikalavimus ir sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką.

24. Dėl Tarybos komisijos veiklos teisėtumo nurodo, jog Tarybos komisija veikė nesilaikant Vietos savivaldos įstatymo reikalavimų, dėl ko jos veikla bei rezultatai (surašyta Išvada), negali būti laikomi teisėtais. Vadovaujasi Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 6 dalimi ir teigia, jog šiame punkte numatytas reikalavimas, kad komisija turi būti sudaroma iš visų frakcijų atstovų laikantis proporcingumo principo, turi būti išlaikytas ir viso komisijos darbo metu, t. y. įvykus pokyčiams frakcijose, komisijos sudėtis turi būti atitinkamai koreguojama, kad būtų nepertraukiamai išlaikytas Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 6 dalyje įtvirtintas komisijos darbo teisėtumo reikalavimas. Taryba 2017 m. spalio 26 d. sprendimu patvirtino neteisėtos sudėties komisiją, įtraukdama į komisijos sudėtį tarybos narį V. K. kaip liberalų frakcijos atstovą, vėliau šios klaidos neištaisė. Tokiu būdu komisija veikė neteisėtos sudėties, kadangi joje dirbo ne tik visų frakcijų atstovai, bet ir jokiai frakcijai nepriklausantys ar pagal Vietos savivaldos įstatymo 3 straipsnio 16 dalį negalintys priklausyti tarybos nariai. Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnyje nėra numatyta galimybė, kad komisiją sudarytų savivaldybės tarybos grupės atstovai, t. y. nariai, kurie nėra suvieniję frakcijos. Atsižvelgiant į tai, kad komisija veikė neteisėtos sudėties, darytina išvada, kad visa jos veikla bei priimti sprendimai taip pat yra neteisėti.

Išplėstinė teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a :

III.

25. Į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą pasikreipusi Švenčionių rajono savivaldybės taryba prašo pateikti išvadą, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką ir (ar) nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

26. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje yra pažymėjęs, jog teismas tyrimo dėl išvados pateikimo ribas nustato atsižvelgdamas į savivaldybės tarybos sprendimą kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą ir Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 6 dalyje nurodytą komisijos išvadą (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. birželio 17 d. išvadą administracinėje byloje Nr. I-17-438/2016, 2016 m. liepos 7 d. išvadą administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016).

27. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T-199 buvo sudaryta komisija Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žižienės įgaliojimų netekimo procedūros pradėjimo pateiktiems faktams ištirti (toliau – ir Komisija), kuri 2017 m. gruodžio 20 d. pateikė išvadą „Dėl savivaldybės tarybos narių grupės 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime „Pradėti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žižienės įgaliojimų netekimo procedūras“ pateiktų faktų ištyrimo“.

28. Išvadoje, be kita ko, nurodoma, kad D. Žižienės veiksmai, 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje pasinaudojant kitos tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuojant už ją (tarybos narę V. R.) priimant sprendimą dėl

UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo (patvirtintos posėdžio darbotvarkės 20 klausimas), prieštarauja Konstitucijos 4 straipsniui, 119 straipsniui, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 daliai, 13 straipsnio 9 daliai, 23 straipsnio 1 punktui, Reglamento 32 ir 34 punktams.

29. Švenčionių rajono savivaldybės taryba 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-256 pritarė Komisijos Išvadai, kuria nuspręsta, jog D. Žižienė šturkščiai pažeidė Konstitucijos 4 ir 119 straipsnius, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, 13 straipsnio 9 dalį, 23 straipsnio 1 punktą, Reglamento 32 ir 34 punktus bei sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką.

30. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija toliau vertins, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė sulaužė priesaiką ir (ar) nesilaikė įstatymuose jai nustatytų įgaliojimų, pareiškėjo Tarybos nurodytų faktinių aplinkybių ir teisinių motyvų kontekste.

31. Vertinant, ar savivaldybės tarybos narys nevykdė įstatymuose nustatytų įgaliojimų ir / ar sulaužė priesaiką, atsižvelgiama į savivaldybės tarybos teisinio statuso bei apkaltos procedūros ypatumus. Aiškindamas valstybės politikų apkaltos procesą, Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad siektina, jog visi valstybės pareigūnai vadovautųsi Konstitucija, teise ir jai paklustų, o Konstitucijai, teisei nepaklūstantys asmenys neitų tokių pareigų, kurioms būtinas piliečių – valstybinės bendruomenės pasitikėjimas. Tai užtikrinant yra reikalinga vieša demokratinė valstybės pareigūnų veiklos kontrolė ir atsakomybė visuomenei (Konstitucinio Teismo 2004 m. gegužės 25 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2010 m. gegužės 13 d. nutarimai). Atsižvelgiant į šiuos principus, Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnyje yra įtvirtinta konstituciškai pagrįsta savivaldybės tarybos teisė nustatyta tvarka priimti sprendimą, kuriuo savivaldybės tarybos narys ar savivaldybės tarybos narys – meras netenka savo įgaliojimų. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 10 dalį, tokiam sprendimui priimti yra reikalinga, jog Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pateiktų išvadą, kad savivaldybės tarybos narys ar savivaldybės meras sulaužė priesaiką ir (arba) nevykdė jam šiame ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

32. Kartu pažymėtina, kad ne bet kokie savivaldybės tarybos nario veiksmai, neatitinkantys atskirų priesaikos ar įstatymų keliamų elgesio standartų, gali būti pripažinti Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnyje nurodytu priesaikos sulaužimu ar jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų nevykdymu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. birželio 17 d. išvadą administracinėje byloje Nr. I-17-438/2016, 2016 m. liepos 7 d. išvadą administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016). Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, jog Lietuvos Respublikos Seimo nario apkaltos procese vertinant, ar yra pagrindas panaikinti Seimo nario mandatą, turi būti nustatyta, kad jis šturkščiai pažeidė Konstituciją arba sulaužė priesaiką – ne kiekvienas Konstitucijos pažeidimas savaime yra šturkštus Konstitucijos pažeidimas; sprendžiant, ar Seimo narys savo veiksmais šturkščiai pažeidė Konstituciją, kiekvienu atveju būtina įvertinti veikslių pobūdį, jų turinį, atlikimo aplinkybes, veikslių sistemingumą, pakartotinumą, trukmę, kitas reikšmingas aplinkybes (Konstitucinio Teismo 2010 m. spalio 27 d. išvada). Konstitucinis Teismas 2004 m. kovo 31 d. išvadoje yra konstatavęs, kad Respublikos Prezidento priesaikos sulaužymas kartu yra šturkštus Konstitucijos pažeidimas, o šturkštus Konstitucijos pažeidimas kartu yra ir priesaikos sulaužymas (taip pat žr. Konstitucinio Teismo 2010 m. spalio 27 d. išvadą).

33. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. liepos 7 d. sprendime administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016, (Administracinė jurisprudencija, 2016 m., Nr. 32, p. 112-130) nurodoma, jog tik šturkštūs nusižengimai iš mero priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams gali būti pripažinti mero priesaikos sulaužimu ir įstatymuose nustatytų įgaliojimų nevykdymu. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, šios nuostatos *mutatis mutandis* taikytinos ir toms teisinėms situacijoms, kai sprendžiama, ar savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė įstatymuose nustatytų įgaliojimų. Iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos taip pat matyti, jog tik akivaizdūs Konstitucijos ar įstatymų pažeidimai gali būti laikomi sudarančiais pakankamą pagrindą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikti išvadą, jog savivaldybės tarybos narys ar savivaldybės tarybos narys – meras sulaužė priesaiką ir (ar) nesilaikė jam įstatymuose numatytų įgaliojimų (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. liepos 7 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I-19-143/2016, Administracinė jurisprudencija, 2016 m., Nr. 32, p. 112-130).

34. Išplėstinė teisėjų kolegija sprendžiamo klausimo kontekste taip pat pažymi, jog tai, ar nusižengimai iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams yra šiurkštūs ir sudarantys pagrindą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikti išvadą, jog savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų, kiekvienu individualiu atveju yra sprendžiama vadovaujantis konkrečiomis susiklosčiusiomis teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, kartu įvertinant savivaldybės tarybos nario veiksmų pobūdį, jų turinį, atlikimo aplinkybes, veiksmų sistemingumą, pakartotinumą, trukmę, kitas reikšmingas aplinkybes.

35. Toliau Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo atliekama patikra susidės iš dviejų etapų: pirmajame etape bus vertinama, kokių teisės aktų reikalavimų nesilaikė D. Žižienė, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje naudodamasi Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją, priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo; antrajame etape bus vertinama, ar D. Žižienė, atlikdama minėtus veiksmus, padarė šiurkštų nusižengimą iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams.

Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narės Dovilės Žižienės veiksmų atitikties teisės aktų reikalavimams

36. Teikiant išvadą, ar Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė D. Žižienė sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė Išvadoje ir Tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendime Nr. T-256 nurodytų jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų, svarbu nustatyti, ar Išvadoje bei Tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendime Nr. T-256 nurodytos faktinės aplinkybės ir teisiniai motyvai sudaro pagrindą konstatuoti, jog D. Žižienė 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje naudojosi kitos tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už ją priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo.

37. Nagrinėjamu atveju nekyla ginčo dėl to, jog tarybos narės V. R. Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio salėje tuo metu, kai buvo balsuojama posėdžio darbotvarkės 20-uoju klausimu (dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo), nebuvo, tačiau jos identifikacinė (registravimosi) kortelė, suteikianti teisę balsuoti, buvo palikta elektroninėje balsų skaičiavimo sistemoje. Taip pat nėra ginčo ir dėl tos aplinkybės, jog V. R. nesant ir nebalsuojant posėdžio darbotvarkės 20-uoju klausimu, jos balsas buvo įskaitytas. Šias aplinkybes patvirtina byloje esantys duomenys (Komisijos posėdžių protokolų (I t., b. l. 106–132), Išvados (I t., b. l. 95–105) duomenys, liudytojų parodymai ir kt.), dėl to šios aplinkybės laikytinos nustatytomis.

38. D. Žižienė teigia, jog balsuojant 20-uoju darbotvarkės klausimu, ji netyčia pajudino ant stalo esančius daiktus, dėl ko nuvirto ant stalo stovėjęs mineralinio vandens butelis (pilnas, pusės litro talpos mineralinio vandens „Neptūnas“ buteliukas), kuris užkrito ant tarybos narės V. R. balsavimo pulto (kuriame buvo palikta jos identifikacinė kortelė), užkliudė žalią balsavimo mygtuką („už“) ir tokiu būdu buvo įskaitytas tarybos narės V. R. balsas. Išvadoje konstatuota, jog D. Žižienė už V. R. balsavo sąmoningai.

39. Nagrinėjamu atveju ginčas kyla dėl tos aplinkybės, ar tarybos narė D. Žižienė naudojosi kitos tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už ją Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje.

40. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 56 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios, o teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Akcentuotina, kad bet kokios ginčui išspręsti reikšmingos informacijos įrodomąją vertę teismas nustato pagal vidinį įsitikinimą. Teismo įsitikinimas turi būti pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir vertinimu, kad tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja. Teismas turi įvertinti įrodymų įrodomąją reikšmę ir iš jų visumos daryti išvadą apie tam tikrų įrodinėjimo dalyku konkrečioje byloje esančių faktų buvimą ar nebuvimą. Be to, teismas kiekvienoje konkrečioje

situacijoje turi spręsti dėl byloje esančių įrodymų pakankamumo ir patikimumo, įvertinti, ar nėra prieštaravimų tarp įrodymų, ar šalutiniai duomenys patvirtina pagrindinius, ar pakankami tiesioginiai duomenys, ar nuoseklūs šalutiniai įrodomieji faktai. Teismas, vertindamas įrodymus, turi vadovautis ne tik įrodinėjimo taisyklėmis, bet ir logikos dėsniais, teisingumo, protingumo, sąžiningumo kriterijais (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. vasario 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-500-756/2016, 2016 m. birželio 3 d. nutartį administracinėje byloje A-1670-520/2016, 2018 m. sausio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-251-552/2018, išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. vasario 14 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-3008-662/2018).

41. Nustatinėdama faktinę aplinkybę, ar tarybos narė D. Žižienė balsavo už V. R., išplėstinė teisėjų kolegija įvertino Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio vaizdo ir garso įrašo duomenis, kurie patvirtina, jog 2017 m. rugpjūčio 31 d. pabalsavus 20-uju darbotvarkės klausimu (Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio vaizdo ir garso įrašo 50–53 min., II dalis) Meras paskelbia, jog „už“ balsavo 20 tarybos narių, „prieš“ ar „susilaikiusių“ nėra, sprendimas priimtas. Toliau pereinama prie 21-ojo darbotvarkės klausimo svarstymo. Pranešėjai pristačius 21-ąjį darbotvarkės klausimą, Meras paklausia „Dovile, jūs ką tik už V. prabalsavote?“. Nors D. Žižienės mikrofonas išjungtas, tačiau pagarsinus vaizdo ir garso įrašą girdisi, kaip į šį klausimą yra atsakoma „prabalsavau“. Meras pasako „taip daryti tai tikrai nereikėtų“, ir toliau grįžtama prie 21-ojo darbotvarkės klausimo.

42. Pažymėtina, jog D. Žižienė, 2017 m. lapkričio 29 d. vykusio Komisijos posėdžio metu paneigė, jog Merui paklausus, ar ji balsavo už V. R., ji atsakė „taip“, (žr. Komisijos 2017 m. lapkričio 29 d. protokolą Nr. (4.41)01-15, I t., b. l. 110–112), tačiau 2017 m. gruodžio 13 d. vykusio Komisijos posėdžio metu (žr. Komisijos 2017 m. gruodžio 18 d. protokolą Nr. (4.41)01-22, I t., b. l. 125) ir teismo posėdyje D. Žižienė pripažino, jog atsakydama į Mero paklausimą, ar ji balsavo už V. R., ji atsakė „gaunasi, kad taip“. Išvadoje nurodyta, jog liudytojai Mero patarėjas E. D., tarybos narė J. J., tarybos narys K. S., tarybos narys Z. Z. Komisijos posėdžio metu patvirtino, kad aiškiai girdėjo, kaip tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio metu Meras paklausė tarybos narės Dovelės Žižienės, ar ji balsavo už V. R., ir Dovelė Žižienė atsakė teigiamai, t. y. kad balsavo. Ši aplinkybė taip pat patvirtinama Komisijos posėdžių protokolų duomenimis (I t., b. l. 106–132). Meras 2017 m. gruodžio 13 d. Komisijos posėdyje taip pat nurodė, jog D. Žižienė į jo klausimą atsakė „taip, balsavau“ (I t., b. l. 121). Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog nors Komisijos posėdžių metu minėtų liudytojų pateikti atsakymai dėl to, kokius būtent žodžius į Mero klausimą pasakė D. Žižienė, nežymiai skyrėsi (E. D. nurodė, jog D. Žižienė atsakė „taip“, J. J. – „taip, balsavau“, K. S. – „taip, balsavau“, Z. Z. – „atsakiusi, kad balsavusi“), visi keturi liudytojai patvirtino, jog D. Žižienė į Mero klausimą atsakė teigiamai, t. y. kad balsavo. Išplėstinė teisėjų kolegija minėtų liudytojų pateiktus atsakymus vertina kaip patikimus ir nuoseklius, ir, atsižvelgusi į anksčiau išdėstytus argumentus, laiko nustatyta aplinkybę, jog D. Žižienė, Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio metu Merui paklausus, ar ji balsavo už V. R., patvirtino, jog balsavo už V. R.. Liudytojų, kurie teigtų, jog į Mero klausimą D. Žižienė atsakė neigiamai, nėra. Teismo posėdžio metu liudytojais apklausti K. R. ir V. B. nepateikė paaiškinimų, sudarančių pagrindą abejoti dėl šių byloje nustatytų aplinkybių.

43. Išplėstinė teisėjų kolegija, tikrindama D. Žižienės pateiktą susiklosčiusios situacijos vertinimą ir nesutikimo su pateikta Išvada ir Tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. T-256 argumentus, pažymi, jog iš Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio vaizdo ir garso įrašo matyti, kad ant stalo, prie kurio Tarybos posėdžio metu sėdėjo D. Žižienė ir V. R., stovi mineralinio vandens „Neptūnas“ butelis. Tačiau dėmesys atkreiptinas į tą aplinkybę, kad 2017 m. rugpjūčio 3 d. Tarybos posėdžio metu atsakydama į Mero klausimą ar kitu metu po balsavimo dėl 20-ojo darbotvarkės klausimo, D. Žižienė nenurodė, jog ant tarybos narės V. R. balsavimo pulsto (kuriame buvo palikta jos identifikacinė kortelė) nukrito mineralinio vandens butelis ar kad ne jos tyčiniai veiksmai lėmė, jog V. R. balsas buvo užskaitytas. Komisijos posėdžio, vykusio 2017 m. lapkričio 29 d., metu (I t., b. l. 110–112), D. Žižienė, duodama paaiškinimus ir atsakydama į konkretų Komisijos prašymą paaiškinti, ar D. Žižienė 2017 m. rugpjūčio 31 d. Tarybos posėdžio metu balsavo vietoj V. R., bei į klausimą, kaip sistemoje atsirado V. R. balsavimas, jeigu jos tuo metu nebuvo salėje, neigė balsavimo už V. R. faktą ir teigė nežinanti, kaip V. R. balsas atsirado balsavimo sistemoje, tačiau to,

jog ji netyčia pajudino ant stalo esančius daiktus, dėl ko nuvirto ant stalo stovėjęs mineralinio vandens butelis, kuris užkrito ant tarybos narės V. R. balsavimo pulto, nenurodė. Tokį paaiškinimą, jog būtent balsavimo metu nukrito butelis ir todėl mygtukas pasispaudė, D. Žižienė pateikė tik 2017 m. gruodžio 13 d. vykusio Komisijos posėdžio metu (žr. Komisijos 2017 m. gruodžio 18 d. protokolą Nr. (4.41)01-22, I t., b. l. 125). Šiuo atveju tai, jog Meras Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio metu nepaklausė, dėl kokių priežasčių D. Žižienė balsavo už V. R., neturi reikšmės nustatinėjant šią faktinę aplinkybę, kadangi, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, pareiga pašalinti bet kokias abejones dėl balsavimo už kitą tarybos narę nuo pat tokių abejonių kilimo pradžios šiuo atveju kilo D. Žižienei.

44. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, taip pat į aplinkybes, jog D. Žižienė argumentus, kad ant V. R. balsavimo pulto užkrito vandens butelis, pateikė tik vėliau, jog D. Žižienė Komisijoje ne iš karto pripažino į Mero klausimą, užduotą posėdyje, atsakiusi teigiamai, išplėstinė teisėjų kolegija byloje pateiktų įrodymų visumos kontekste vertina, jog nagrinėjamu atveju nebuvo pateikta pakankamai įrodymų, kad balsuojant 20-uoju darbotvarkės klausimu, D. Žižienė netyčia pajudino ant stalo esančius daiktus, dėl ko nuvirto ant stalo stovėjęs mineralinio vandens butelis, kuris užkrito ant tarybos narės V. R. balsavimo pulto, kuriame buvo palikta jos identifikacinė kortelė, užkliudė žalia balsavimo mygtuką („už“) ir tokiu būdu buvo įskaitytas tarybos narės V. R. balsas, ir D. Žižienės parodymus traktuoja kaip nenuoseklius ir prieštarigus. Byloje esanti įrodymų visuma, Išvadoje ir Komisijos posėdžių protokoluose užfiksuotos faktinės aplinkybės, taip pat Tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdžio vaizdo ir garso įrašo duomenys, anksčiau nustatyti patikimi ir nuoseklūs liudytojų parodymai, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, yra pakankami pripažinti tą aplinkybę, jog D. Žižienė 2017 m. rugpjūčio 31 d. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos posėdyje naudojosi tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už ją priimant sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo. Taigi Komisija šią aplinkybę Išvadoje nustatė pagrįstai. Tai, kad Meras D. Žižienės apie tai, ar ji balsavo už V. R., paklausė ne iškart po balsavimo dėl 20-ojo klausimo, o pradėjus svarstyti 21-ąjį darbotvarkės klausimą, taip pat kiti D. Žižienės išdėstyti argumentai, kuriais ji nesutinka su Išvadoje nustatytais aplinkybėmis ir kvestionuoja duomenų, kurių pagrindu buvo konstatuotas jos balsavimo už V. R. faktas, objektyvumą ir patikimumą, šiuo atveju nesudaro pagrindo kitaip vertinti susiklosčiusią situaciją ir pakeisti išplėstinės teisėjų kolegijos padarytas išvadas.

45. Kaip jau minėta anksčiau, Taryba teigia, jog D. Žižienė, naudodamasi V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją, šurkščiau pažeidė Konstitucijos 4 ir 119 straipsnius, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, 13 straipsnio 9 dalį, 23 straipsnio 1 punktą, Reglamento 32 ir 34 punktus bei sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką.

46. Sprendžiant nagrinėjamu atveju pateiktą klausimą yra reikšminga aptarti nuostatas, reglamentuojančias savivaldybės tarybos nario statusą. Konstitucijos 4 straipsnyje įtvirtinta, jog aukščiausią suverenią galią Tauta vykdo tiesiogiai ar per demokratiškai išrinktus savo atstovus. Konstitucijos 119 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog savivaldos teisė laiduojama įstatymo numatytiems valstybės teritorijos administraciniams vienetams. Ji įgyvendinama per atitinkamas savivaldybių tarybas. Konstitucijos 119 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog savivaldybių tarybų nariais Lietuvos Respublikos piliečius ir kitus nuolatinius administracinio vieneto gyventojus pagal įstatymą ketveriems metams renka Lietuvos Respublikos piliečiai ir kiti nuolatiniai administracinio vieneto gyventojai, remdamiesi visuotine, lygia ir tiesiogine rinkimų teise, slaptu balsavimu. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, jog Konstitucijos 119 straipsnio nuostatomis yra apibrėžtas, be kita ko, konstitucinis savivaldybės tarybos nario statusas (Konstitucinio Teismo 2016 m. vasario 17 d. nutarimas). Savivaldybės tarybos nariai yra atitinkamos teritorinės bendruomenės atstovai (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d., 2010 m. kovo 31 d. nutarimai); jie turi šios teritorinės bendruomenės mandatą (Konstitucinio Teismo 2003 m. gegužės 30 d. nutarimas).

47. Vietos savivaldos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje taip pat numatyta, jog savivaldybės tarybos narys yra Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka savivaldybės nuolatinių gyventojų išrinktas savivaldybės bendruomenės atstovas. Išrinktos naujos savivaldybės tarybos nario įgaliojimai prasideda, o ankstesnės kadencijos tarybos nario įgaliojimai baigiasi nuo tos dienos, kurią

išrinkta nauja savivaldybės taryba susirenka į pirmąjį posėdį ir šios tarybos narys jame prisiekia. Savivaldybės tarybos nario priesaikos tekstas yra apibrėžtas Vietos savivaldos įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje: „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus. Tepadeda man Dievas“ arba „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus“. Kaip yra pastebėjęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, savivaldybės nario priesaikos turinys susideda iš trijų elementų: (1) gerbti ir vykdyti Konstituciją ir įstatymus, (2) sąžiningai atlikti visas savivaldybės tarybos nario pareigas ir (3) susilaikyti nuo veiksmų, pažeidžiančių gyventojų teises ir viešuosius interesus (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. birželio 17 d. išvada administracinėje byloje Nr. I-17-438/2016). Pastebėtina, jog prisiekdamas savivaldybės tarybos narys besąlygiškai įsipareigoja laikytis visų priesaikoje minimų vertybių ir veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika.

48. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog iš anksčiau išdėstytų nuostatų išplaukia, kad savivaldybės tarybos nario mandatas yra individualus – jis suteikiamas tam asmeniui, kuris Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo nustatyta tvarka yra išrenkamas savivaldybės tarybos nariu. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, lygiai taip, kaip pagal Konstituciją Seimo narys turi teisę ir pareigą tik pats asmeniškai įgyvendinti rinkėjų jam suteiktą mandatą (žr. Konstitucinio Teismo 2010 m. spalio 27 d. išvadą), taip ir savivaldybės tarybos nariui kyla teisė ir pareiga asmeniškai įgyvendinti bendruomenės atstovo teises ir pareigas.

49. Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnyje yra aptartos savivaldybės tarybos veiklos formos. Šio straipsnio 1 dalyje, be kita ko, numatyta, jog savivaldybės taryba savo įgaliojimus įgyvendina kolegialiai savivaldybės tarybos posėdžiuose, o svarstomais klausimais priima sprendimus ir kontroliuoja jų įgyvendinimą. Vietos savivaldos įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte yra įtvirtinta savivaldybės tarybos nario pareiga dalyvauti savivaldybės tarybos posėdžiuose.

50. Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnyje yra nustatyti reikalavimai, keliami savivaldybės tarybos posėdžiams, o šio straipsnio 9 dalyje numatyta, kad savivaldybės tarybos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių tarybos narių balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia mero balsas. Jeigu meras posėdyje nedalyvauja, o balsai pasiskirsto po lygiai, laikoma, kad sprendimas nepriimtas. Dėl savivaldybės tarybos posėdžiuose svarstomų klausimų balsuojama atvirai, išskyrus atvejus, kai skiriamas mero pavaduotojas, savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojai, sprendžiamas mero įgaliojimų netekimo prieš terminą, mero nušalinimo klausimas, sprendžiamas nepasitikėjimo mero pavaduotojais, savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojais klausimas. Slaptas balsavimas reglamente nustatyta tvarka galimas ir tais atvejais, kai skiriami Kontrolės komiteto pirmininkas, Kontrolės komiteto pirmininko pavaduotojas, Etikos komisijos pirmininkas, Antikorupcijos komisijos pirmininkas, sprendžiamas nepasitikėjimo Kontrolės komiteto pirmininku, Kontrolės komiteto pirmininko pavaduotoju, Etikos komisijos pirmininku, Antikorupcijos komisijos pirmininku klausimas. Duomenys apie kiekvieno tarybos nario balsavimą, išskyrus atvejus, kai balsuojama slapta, yra vieši. Kiekvieno tarybos nario balsavimo rezultatai turi būti saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

51. Vietos savivaldos įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, jog savivaldybės tarybos veiklos tvarka ir formos nustatytos šiame įstatyme ir savivaldybės tarybos veiklos reglamente. Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos tvarką ir formą numatančiame Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2015 m. birželio 11 d. sprendimu Nr. T-92 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ patvirtintame Švenčionių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatyta, jog tarybos sprendimai priimami atviru arba slaptu balsavimu; balsuoti gali tik posėdyje dalyvaujantys tarybos nariai (32 p.). Reglamento 34 punkte detalizuota, jog tarybos nariai balsuoja asmeniškai; balso teisė negali būti perduota kitiems asmenims.

52. Kaip matyti iš anksčiau išdėstytų nuostatų, Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnio 9 dalyje, 23 straipsnio 1 dalies 1 punkte, Reglamento 32 ir 34 punktuose yra nustatyta savivaldybės tarybos nario balsavimo tvarka savivaldybės tarybai priimant sprendimus

(išskiriami atviras ir slaptas savivaldybės tarybos narių balsavimo būdai), taip pat įtvirtinta imperatyvaus pobūdžio individuali (asmeninė) savivaldybės tarybos nario balsavimo teisė, kuri negali būti perduota kitiems asmenims. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, savivaldybės tarybos nario pareiga asmeniškai balsuoti savivaldybės tarybos posėdyje priskiriama prie imperatyvių teisės aktuose savivaldybės tarybos nariui įtvirtintų pareigų. Konstitucinis savivaldybės tarybos nario statusas ir individualaus savivaldybės tarybos nario mandatas suponuoja ir tai, jog joks asmuo, *inter alia* kitas savivaldybės tarybos narys, negali perimti kito savivaldybės tarybos nario – bendruomenės atstovo teisių ir pareigų, *inter alia* teisės balsuoti.

53. Išplėstinė teisėjų kolegija vertina, jog tuo atveju, jeigu asmeninio savivaldybės tarybos nario balsavimo savivaldybės tarybos posėdyje reikalavimo nesilaikoma, *inter alia* jeigu per balsavimą vienas savivaldybės tarybos narys balsuoja už kitą savivaldybės tarybos narį, nepaisoma iš Vietos savivaldos įstatymo, *inter alia* jo 12, 13 ir 23 straipsnių, taip pat iš savivaldybės tarybos veiklos tvarką ir formą nustatančio savivaldybės tarybos veiklos reglamento (šiuo atveju – Reglamento 32 ir 34 punktų) kylančių reikalavimų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai, iškreipiami balsavimo rezultatai, sudaromos prielaidos pažeisti savivaldybės tarybos nario laisvo mandato principą (taip pat žr. Konstitucinio Teismo 2010 m. spalio 27 d. išvadą) ir tokiais veiksmais yra nevykdomi savivaldybės tarybos nariui minėtuose teisės aktuose, *inter alia* įstatymuose, nustatyti įgaliojimai. Tai, jog balsuojant už kitą savivaldybės tarybos narį yra išreiškiamas jo valia ar tai daroma jo prašymu, neturi esminės reikšmės sprendžiant, jog savivaldybės tarybos nariui, balsuojant už kitą savivaldybės tarybos narį, yra nesilaikoma savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai numatytų reikalavimų.

54. Konstatavus tą faktinę aplinkybę, jog tarybos narė D. Žižienė naudojos kitos tarybos narės identifikacine (registravimosi) kortele ir balsavo už kitą savivaldybės tarybos narę, atsižvelgiant į anksčiau išplėstinės teisėjų kolegijos išdėstytas aplinkybes, yra pagrindas pripažinti, jog tokiais veiksmais Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė D. Žižienė nesilaikė Išvadoje ir Tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendime Nr. T-256 nurodytų iš Vietos savivaldos įstatymo, *inter alia* jo 12 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 9 dalies ir 23 straipsnio 1 dalies 1 punkto, taip pat Reglamento 32 ir 34 punktų kylančių reikalavimų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai.

Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narės Dovilės Žižienės veiksmų šiurkštumo kaip kvalifikuojančio požymio

55. Atsižvelgdama į tai, jog tik šiurkštūs nusižengimai iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams sudaro pagrindą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikti išvadą, jog savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų, išplėstinė teisėjų kolegija, atsižvelgdama į šios konkrečios bylos aplinkybes ir vertindama, ar nagrinėjamu atveju D. Žižienė, naudodamasi kitos tarybos narės identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją, padarė šiurkštų nusižengimą iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams, atkreipia dėmesį į D. Žižienės veiksmų pobūdį, jų turinį, atlikimo aplinkybes ir kitas reikšmingas aplinkybes.

56. Pažymėtina, jog D. Žižienė, balsuodama už V. R., savo pareigas ėjo nesąžiningai ir pasielgė neetiškai. Tačiau D. Žižienė už V. R. balsavo vieną kartą, taigi šis pažeidimas nebuvo sistemingas ar pakartotinis, o vienkartinis.

57. Kaip matyti iš balsavimo dėl 20-ojo darbotvarkės klausimo rezultatų, sprendimas buvo priimtas vienbalsiai ir dauguma tarybos narių (20, įskaitant ir V. R.), balsavo „už“. Taryba, kuri yra UAB „Fortum Švenčionių energija“ akcininkė, 2017 m. rugpjūčio 31 d. sprendimu Nr. T-173, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 35 straipsniu, Šilumos tiekimo įmonių investicinių planų derinimo tvarka, nustatyta Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2008 m. rugsėjo 26 d. sprendimu Nr. T-144 „Dėl šilumos tiekimo įmonių investicinių planų derinimo tvarkos nustatymo“, atsižvelgdama į Šilumos tiekimo įmonių investicinių planų nagrinėjimo komisijos nutarimą (2017 m. liepos 26 d. posėdžio protokolas Nr. O-114), suderino UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų planą 2017 metams. Nagrinėjamu atveju nėra duomenų, kad 20-asis Tarybos

klausimas dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo, dėl kurio D. Žižienė balsavo už V. R., pasižymėjo ypatinga svarba. Tokių aplinkybių Taryba nenurodė ir jų nedetalizavo. Taip pat nagrinėjama atveju nėra duomenų apie D. Žižienės motyvus ir siekius dėl balsavimo už V. R., t. y. nenustatyta, jog D. Žižienė turėjo asmeninį suinteresuotumą balsuoti už V. R. ar akivaizdžiai piktnaudžiavo savo padėtimi.

58. Minėta, jog pagal Konstitucinio Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudenciją tik šiurkštūs nusižengimai iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams sudaro pagrindą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui teikti išvadą, jog savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų. Taip pat minėta, jog tarybos narė D. Žižienė, naudodamasi kitos tarybos narės identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už kitą savivaldybės tarybos narę, tokiais savo veiksmais nesilaikė iš Vietos savivaldos įstatymo, *inter alia* jo 12 straipsnio 1 dalies, 13 straipsnio 9 dalies ir 23 straipsnio 1 dalies 1 punkto, taip pat Reglamento 32 ir 34 punktų kylančių reikalavimų savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procedūrai.

59. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, visos anksčiau išdėstytos aplinkybės, t. y. tai, jog D. Žižienė už kitą tarybos narę balsavo vieną kartą ir pažeidimas nebuvo sistemingas ar pakartotinis, tai, jog nėra duomenų, kad 20-asis Tarybos klausimas dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo pasižymėjo ypatinga svarba, taip pat tai, jog nėra duomenų dėl D. Žižienės suinteresuotumo balsuoti už V. R. ar akivaizdžiai piktnaudžiavimo savo padėtimi, nagrinėjama atveju sudaro pagrindą išplėstinei teisėjų kolegijai spręsti, jog D. Žižienės padarytas nusižengimas iš savivaldybės tarybos nario priesaikos ir įstatymų kylantiems elgesio standartams nevertintinas kaip šiurkštus ir sudarantis pakankamą pagrindą teikti išvadą dėl savivaldybės tarybos nario priesaikos sulaužymo ir (ar) jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų nevykdymo Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio prasme.

60. Vadovaudamasi byloje esančiais įrodymais ir nustatytais teisinėmis ir faktinėmis aplinkybėmis, išplėstinė teisėjų kolegija konstatuoja, jog nagrinėjama atveju nėra pagrindo teikti išvados, kad Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė, naudodamasi tarybos narės V. R. identifikacine (registravimosi) kortele ir balsuodama už ją priimančią sprendimą dėl UAB „Fortum Švenčionių energija“ investicijų plano suderinimo, sulaužė savivaldybės tarybos nario priesaiką ir (ar) šiurkščiai nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

Dėl procedūrinių pažeidimų

61. D. Žižienė nurodo, jog Komisija veikė neteisėtos sudėties – į ją nepagrįstai buvo įtraukti jokiei frakcijai nepriklausantys tarybos nariai.

62. Išplėstinė teisėjų kolegija pažymi, jog Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad gavusi teikimą pradėti savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės tarybos nario – mero įgaliojimų netekimo procedūrą savivaldybės taryba kitame savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, priima sprendimą sudaryti komisiją pateiktiems faktams ištirti ir nustato terminą, iki kada komisija turi pateikti išvadą. Komisija sudaroma iš visų frakcijų atstovų, laikantis proporcingumo principo. Taigi Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 6 dalyje yra numatytas reikalavimas komisijai dėl savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės tarybos nario – mero įgaliojimų netekimo procedūros pateiktiems faktams ištirti, jog ji turi būti sudaroma iš visų frakcijų atstovų, laikantis proporcingumo principo.

63. Tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T-199 buvo sudaryta komisija Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių V. R. ir Dovilės Žižienės įgaliojimų netekimo procedūros pradėjimo pateiktiems faktams ištirti, į kurią įtraukti 10 tarybos narių (b. l. 12). Tarybos 2017 m. spalio 26 d. sprendimu Nr. T-199 patvirtintų Komisijos Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narių 2017 m. rugsėjo 27 d. teikime pateiktiems faktams ištirti nuostatų 8 punkte nurodyta, jog Komisiją sudaro ne mažiau kaip 5 nariai. Komisija sudaroma iš visų frakcijų atstovų, laikantis proporcingumo principo: jei frakcijoje

3 nariai – deleguojamas 1 atstovas, jei frakcija sudaroma iš 4 ir daugiau narių – deleguojami 2 atstovai.

64. Reikalavimas, jog komisija, sudaryta iš visų frakcijų atstovų, laikantis proporcingumo principo, proporcingumo principą frakcijų atžvilgiu turi išlaikyti viso komisijos darbo metu, iš Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio neišplaukia. Be to, manytina, jog prie sklandaus ir operatyvaus komisijos darbo prisideda būtent tai, jog komisija veikia tokios sudėties, kokia yra sudaryta. Kita vertus, byloje nėra duomenų apie Komisijos narių pokyčius priklausymo atitinkamoms frakcijoms aspektu. Įvertinusi šias aplinkybes, išplėstinė teisėjų kolegija sprendžia, jog nagrinėjamu atveju nėra pagrindo konstatuoti, kad Komisija veikė neteisėtos sudėties.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 122 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija

t e i k i a i š v a d a :

Nėra pagrindo konstatuoti, kad Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narė Dovilė Žižienė, Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. rugpjūčio 31 d. posėdyje balsuodama už Švenčionių rajono savivaldybės tarybos narę V. R., sulaužė priesaiką ir (ar) nevykdė jai įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

Ši Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išvada yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Romanas Klišauskas

Dainius Raižys

Veslava Ruskan

Dalia Višinskienė

Skirgailė Žalimienė